

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתו

עורך כיתוב:
פיליבי קשת
כתב בכיר:
אלי תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיצ'וב, שמואל גורן, יורי גליצ'וב, דוד חורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסון, עסאללה סנצ'וב, אלכס סמיר, אביבה סמו, עמוס קינן, שלמה לרד.

ביתר במדינה

קשה להימנע מן הגימה "אנחנו אמרנו" או "הנה, צדקנו", יש בכך משהו מן הצדקנות. הדבר יכול להתקבל אפילו כבי טוי של יוהרה.

בכל זאת דומני כי מדור זה הוא אחד החשובים בעתון. כי עתון המגלה גילויים יוצאי דופן כה רבים, המגבא נבואות כה רבות הנראות ברגע הראשון כדמיוניות, הלוחם מלחמות כה רבות נגד אישים בעלי שם ועמדה — זקוק למידה גדושה של אימון ציבורי. אימון זה לא יכול ולא צריך להיות עיורי. הוא צריך להיות מבוסס על שיקול הגיוני: באיזו מידה נמצאו גילויי העולם הזה כעבור חודשים או שנים ככזו? נים? עד כמה התגשמו הנבואות שראו כה מזורזות? האם זכו המלחמות הציבוריות בנצחון המוכיח את צדקתן?

שום עתון אחר לא יעשה שרות זה בשבילנו. קשרי-השתיקה המאורגן של העתון נות היום, הפועל נגדנו זה שנים, יעיל מדי. מי מן העתונים, שהודיעו השבוע על הדחת קציני-המשטרה זינגר, היה מעלה על דעתו להזכיר לקוראיו כי העולם הזה היה העתון היחיד שגילה את חלקו של זינגר בקנוניה נגד זאב שיינברג, כי היה העתון היחיד שדרש את הדחתו כאשר קבעה ה"שופט" שנשבע לשקר, שהיה היחיד שדרש להעמידו לדין וגייס לבדו את דעת-הקהל לצורך זה?

מבין כל העתונים החדשים עתה מדי יום ביומו בעלייתם של פרס, דיין ושות', מי יזכיר לקוראיו כי לפני למעלה משנתיים היה העולם הזה העתון היחיד שגילה שקיימת "קבוצת מנהלים" המהכנת תוכנית ארוכת-טווח לגרש את עסקני "מפא"י ולהשתלט על הגה השלטון בחסות דויד בן גוריון? האם יזכיר עתון אחר שגילויינו נתקלו או בצחוק ציני בעתונות, אשר העמידה פנים שאינם אלא פרי דמיונו הפרזי?

לכן חשוב המדור תזכיר. בקראך אותו, אל תחשוד בנו כי יש לנו תענוג לצעוק "יחי אנתוני", אל חשוב לנו להוכיח את צדקתנו. אך חשוב להראות לנו מקורות האינפורמציה וכשרי-השיקול שנמצאו נכר גם אתמול, מול ים ההכחשות וההתקוות, אפסר לסמוך עליהם שהם נכונים גם כיום.

לדבר כן קורא לך, העורך, אחי, שלבי כבר מבין את ליכר או שליכר כבר מבין את ליכר...

אחיק, אברהם קעבור, עוספיה ביליך הארץ ועובד מנדטורי לשעבר, איש עבד ומשורר לעבוד עם הערבים, הנני להעיר כי רשמתי של עורך ס.א.מ. (העולם הזה 1077) הכויבה אותי מאוד. מק"י וכו' לנו היטב עוד מסאורעות 1921-1936 בעת שערבים לערבים לחשום את היהודים בצפת, בכורון וירושלים. מה שלא נעשה לערבים במדינת ישראל, זה לא ימצא חן בעינינו. האם במדינות אלה יש להם את כל הטוב שיש להם פה במדינת ישראל?

ראו מה פני הכפרים הערביים כיום, בהשוואה למצבם בימי המנדט. יש להם מים, שירותי בריאות, בתי-ספר. מה היה מצבנו אילו היו מדינות ערב כובשות את תנו — האם היינו מוכרעים או מתאבדים? אני מבקר בנרות ובכפרים הנלכדי לעיתים קרובות. שם כולם מוכרעים, מלאי שגאה למדינת ישראל. עם כל הכבוד שאני רואה לעתונכם, הנני להודיעכם כי בעיני המיעוט הערבי אתם טועים בתחלם. דויד מסלון, ירושלים

לדבר כן קורא לך, העורך, אחי, שלבי כבר מבין את ליכר או שליכר כבר מבין את ליכר...

אחיק, אברהם קעבור, עוספיה ביליך הארץ ועובד מנדטורי לשעבר, איש עבד ומשורר לעבוד עם הערבים, הנני להעיר כי רשמתי של עורך ס.א.מ. (העולם הזה 1077) הכויבה אותי מאוד. מק"י וכו' לנו היטב עוד מסאורעות 1921-1936 בעת שערבים לערבים לחשום את היהודים בצפת, בכורון וירושלים. מה שלא נעשה לערבים במדינת ישראל, זה לא ימצא חן בעינינו. האם במדינות אלה יש להם את כל הטוב שיש להם פה במדינת ישראל?

ראו מה פני הכפרים הערביים כיום, בהשוואה למצבם בימי המנדט. יש להם מים, שירותי בריאות, בתי-ספר. מה היה מצבנו אילו היו מדינות ערב כובשות את תנו — האם היינו מוכרעים או מתאבדים? אני מבקר בנרות ובכפרים הנלכדי לעיתים קרובות. שם כולם מוכרעים, מלאי שגאה למדינת ישראל. עם כל הכבוד שאני רואה לעתונכם, הנני להודיעכם כי בעיני המיעוט הערבי אתם טועים בתחלם. דויד מסלון, ירושלים

לדבר כן קורא לך, העורך, אחי, שלבי כבר מבין את ליכר או שליכר כבר מבין את ליכר...

אחיק, אברהם קעבור, עוספיה ביליך הארץ ועובד מנדטורי לשעבר, איש עבד ומשורר לעבוד עם הערבים, הנני להעיר כי רשמתי של עורך ס.א.מ. (העולם הזה 1077) הכויבה אותי מאוד. מק"י וכו' לנו היטב עוד מסאורעות 1921-1936 בעת שערבים לערבים לחשום את היהודים בצפת, בכורון וירושלים. מה שלא נעשה לערבים במדינת ישראל, זה לא ימצא חן בעינינו. האם במדינות אלה יש להם את כל הטוב שיש להם פה במדינת ישראל?

אות הברואה

... אילו פני דויד בן-גוריון את הקדושי בבריהוא היה עונד לו בכסם חגיגי את אות-הברואה, בלוי נאום מקיף וממעה על השיבות בריאת העולם כחלק ממפעל מפא"י. למען השם, עד מתי נשכח בהלוקת אוי תוח למיניהם, שאין להם כל ערד מוכרי, מאחר שהם מחולקים על-ידי אנשי-מפלגה למען אנשי-מפלגה (העולם הזה 1080)? נחום דביר, חיפה

מקרט ללוחמים

קראתי בבושה עמוקה על ההלפתה של ממשלת ישראל להחזיר את הלוחמים הי לבנוניים, שחררו לישראל, לממשלת הלבנון (העולם הזה 1080). לא יכול להיות ספק בכך כי בצד השני של הכובל היה צפוי להם מוות ורואי, אולי אחרי תקירה של עינויים.

אינני רוצה לדבר על הצד הפוליטי של הענין — אם כדאי היה להפניו בצורה זו או תמיכת ישראל במשטר הכושל וי המחמוט של כמיל שמעון.

... במשך עשרות דורות, עלת היו היהודים נרדפים בעולם, העלינו על נס את אותה הממשלות הנאורות שנתנו וכותמקלט לנרדפים פוליטיים. מתן וכותמקלט הפך בי תודעתנו הלאומית לאחת המידות האנושיות היסודיות.

הנה, מה מהר שכחנו! כרי להשיג תועלת פוליטית מפוקפקת, אנו מזרזים לסמור למיתה אישים הנושאים אידאלי פוליטי — נכחו או בלתי-נכחו — מבלי שהצד המוסרי של הענין יסיר את מנוחתו של איש אף לילה אחד.

... הדבר הנכון לעשות היה לדון את המסתננים לעושי-מאסר בישראל, בתחום לחוק המדינה. אחרי ריצוי העונש יכלו לחזור לאותה ארץ שכנה שהיו בוחרים בה. עד אז מולא הייתה המלחמה בלבנון כבר מניעה בכלל הכרעה.

חיים אבן-עזר, ירושלים

שמים ואנשי-שמים

השיפת השתיחות המכרסמת במדינתנו, שבהה מפני קורא קבוע של עתונכם, אך בהרבה ובכבחה אתם נכנסים לאיזור מסוי

מועמדת שמוקק ואמה

כך ישל מדיניות פרו-ערבית בכל מחיר... התקרבותנו לעמי ערב, שכנינו, יש מן החובי. אבל אין עוד לשאוף לכך בכל מחיר, כי התקרבות החיצונית היא עובי ריני. הרג היה תמיד תנובת הערבים להצעת שלום שלנו. המדיניות הפרו-ערבית שלכם אינה מציאותית.

לאחר סוון כפור של יבולים, בו הסדרתם את עניני הפנים של המדינה על הצד הטוב ביותר, ביערתם את השניים, ספתם את הרמזונים, בברחתם את הכלבים ולפסוף עוד העפתם סדר טבעי, עברתם לעניני חוץ. התחלתם בניסוחים מתוך שבווענים נרמניים המעטים אתכם. וכל זה כביב הרעיון השמי. האין העובדה שבמולדת האנטישמיות מרבים להעניין בריעיון ה"שמי" מוכרת בעד עצמה?

חיים ליפשיץ, תל-אביב
הנני כבר קורא לך, העורך, אחי, שלבי כבר מבין את ליכר או שליכר כבר מבין את ליכר...

אחיק, אברהם קעבור, עוספיה ביליך הארץ ועובד מנדטורי לשעבר, איש עבד ומשורר לעבוד עם הערבים, הנני להעיר כי רשמתי של עורך ס.א.מ. (העולם הזה 1077) הכויבה אותי מאוד. מק"י וכו' לנו היטב עוד מסאורעות 1921-1936 בעת שערבים לערבים לחשום את היהודים בצפת, בכורון וירושלים. מה שלא נעשה לערבים במדינת ישראל, זה לא ימצא חן בעינינו. האם במדינות אלה יש להם את כל הטוב שיש להם פה במדינת ישראל?

ראו מה פני הכפרים הערביים כיום, בהשוואה למצבם בימי המנדט. יש להם מים, שירותי בריאות, בתי-ספר. מה היה מצבנו אילו היו מדינות ערב כובשות את תנו — האם היינו מוכרעים או מתאבדים? אני מבקר בנרות ובכפרים הנלכדי לעיתים קרובות. שם כולם מוכרעים, מלאי שגאה למדינת ישראל. עם כל הכבוד שאני רואה לעתונכם, הנני להודיעכם כי בעיני המיעוט הערבי אתם טועים בתחלם. דויד מסלון, ירושלים

לדבר כן קורא לך, העורך, אחי, שלבי כבר מבין את ליכר או שליכר כבר מבין את ליכר...

אחיק, אברהם קעבור, עוספיה ביליך הארץ ועובד מנדטורי לשעבר, איש עבד ומשורר לעבוד עם הערבים, הנני להעיר כי רשמתי של עורך ס.א.מ. (העולם הזה 1077) הכויבה אותי מאוד. מק"י וכו' לנו היטב עוד מסאורעות 1921-1936 בעת שערבים לערבים לחשום את היהודים בצפת, בכורון וירושלים. מה שלא נעשה לערבים במדינת ישראל, זה לא ימצא חן בעינינו. האם במדינות אלה יש להם את כל הטוב שיש להם פה במדינת ישראל?

ראו מה פני הכפרים הערביים כיום, בהשוואה למצבם בימי המנדט. יש להם מים, שירותי בריאות, בתי-ספר. מה היה מצבנו אילו היו מדינות ערב כובשות את תנו — האם היינו מוכרעים או מתאבדים? אני מבקר בנרות ובכפרים הנלכדי לעיתים קרובות. שם כולם מוכרעים, מלאי שגאה למדינת ישראל. עם כל הכבוד שאני רואה לעתונכם, הנני להודיעכם כי בעיני המיעוט הערבי אתם טועים בתחלם. דויד מסלון, ירושלים

לדבר כן קורא לך, העורך, אחי, שלבי כבר מבין את ליכר או שליכר כבר מבין את ליכר...

אחיק, אברהם קעבור, עוספיה ביליך הארץ ועובד מנדטורי לשעבר, איש עבד ומשורר לעבוד עם הערבים, הנני להעיר כי רשמתי של עורך ס.א.מ. (העולם הזה 1077) הכויבה אותי מאוד. מק"י וכו' לנו היטב עוד מסאורעות 1921-1936 בעת שערבים לערבים לחשום את היהודים בצפת, בכורון וירושלים. מה שלא נעשה לערבים במדינת ישראל, זה לא ימצא חן בעינינו. האם במדינות אלה יש להם את כל הטוב שיש להם פה במדינת ישראל?

הזה (1078) אולם כתב "הארץ" מוסקה ואציאלי מוכר לו כמיהמו למדי, ואם משה בפרשה זו קירי הוסעה על-ידי השייד ה" ברואי אבו קירינאס. שייד זה הכחיש אמנם במסיבת עיתונאים את הברבים שפורי כמו בשמו, אך לאחר שזרע שתיפתח תקירה ויתנהל משפט הכחיש שוב ללא שמץ של בושה את דבריו במסיבת העיתונאים. אין זה מקרה ראשון ששייד זה מפחיש רברים שפורסמו עליו בעתונות. מקרה רומה אירע בשעתו, כשכתב, ידיעות אחרונות ביוצע ביום מכירת נערה יהודיה לשייד זה. אחרי פירסום הפרשה הכחיש השייד את הענין ותבע על פתחו לדון. העתון נרתע מהמסעט פירסום התנצלות. למרות שהכתב ררש להמשיך במסעט וכשלא נענה — התפטר לפני כמה שנים היה גם מקרה רומה "המשפט" הכחיש דברים שנכתבו עליו ב"על המשפט" ושהתנלו אחרי כן כנכונים. אין ספק שהוא אלוף המכחישים.

יורם כהנא, כפר-אונן

כאורה ירושלמי, שחזה השבוע כמו עינוי בהפנת הכפיה הדתית נגד הברכה, ישבתי אחרי ההפנה עם אחתי וילדי ותור זמן קצר הנענו למסקנה כי אם ברצוננו להמשיך להיות חופשי חופש וחירות אני הייבים להעתיק את מושבנו מירושלים. אני בטוח שרבים מתושבי ירושלים חשבו כמו תי. אין ספק כי אם יצליחו הרעיים לכפות את רצונם על תושבי ירושלים החשתיים, יאלצו רבים מהם לעזבה. זהו אמנם מה שרוצים הרעיים, אולם האם גם יהיה הדבר לתועלת המדינה?

חיים בליך, ירושלים

השיטה הדמוקרטית

לומה יאלצו מועמדות למלכת המים 1958 שמואל על-ידי, עבור בתי דפנה בת הארבע. חשבתו שאולי זה דרוף ולכן צירפתו את התמונה שהיתה בידי. מכובן שהיא תהיה מוכנה להצטלם גם בביקני מהמורה האת רונה, למרות שסבורתני שנוטים שוב לחזור לבגדים בחתיכה אחת.

היות ובתי היא מבקרת קבועה בברכות השחיה בלמון הנשיא בירושלים, אני מניי תה תחמאם לתואר יותר ממוסמדות אחרות. מה שעורר אותי להניי את מועמדותה היה הניסוח שלכם: "צעירה מכל הנולדים". כמו ששבת תהיה צעירה מכל לעשות את הפיול היפה לבדה. לא אתנני להילוח אליה. אני מקווה שתחמאמו את ההנאות לניל, במקרה זה. כמו אני סבורה שנותני המתנות יתחשבו בנילה. רפנה מאור אוהבה מתנות.

חנה שמירק, ירושלים

המועמדת דפנה (ראה תמונה) נרשמת בזה לתחרות "מלכת המים 1972".

בקורת רוח קיבלתי את הודעתכם (העולם הזה 1080) כי מלכת המים תיבחר על-ידי הקהל, ולא באמצעות מינויים סגורה. זהו מצעה דמוקרטי מאוד. אולם כמו בכל בחירות דמוקרטיות, סבורי שעליכם להגדיר גם את בעלי זכות הבחירה. אני מציע: כל נכר או אשה מגיל 18 ומעלה אשר יעבור כשהיה שלוש בריכות לפחות.

משה שסריס, תל-אביב

קריאה לעזרה

ימים ספורים לפני ה"ו במאי באהר במאי ולאחרי, ביצעו השלטונות מסע מצערים רחב באזורים הערביים. נעצרו למעלה מ-500 אזרחים ערביים, ביניהם ישישים, נשים וילדים. הממשל הצבאי השי תמס בתקנות ההגנה לשעת חירום לשנת 1945, הוא עצר 21 אזרחים ערביים. הללה 16 נוספים לצפת לתקופה של שלושה חיי שים לפי צו ארמיניסטרטיבי (55 כ"ו משפט), והעמיד עשרות תושבים מבני העם הערבי בחיז האות. ביניהם תלמידי בתי הספר, תחת פיקוח משטרי תור חובת הליכות וימיומית בתחנות משטרי המרו חקוט מכפריהם ומקומות מנוניהם, וחייבים להישאר בתיהם לאחר שקיעת החמה במשך שלושה חדשים. נורות אלו שוללות מהם אפשרות עבודה ונורמת סבל ורעב לעשרות משפחות.

אנו החתומים משה מבני העם הערבי, התאספו וידעו ליים החלפת רעות על התקפה משטרית הואת נגד עמנו, שי עלתה על כל הקדמות לה מאז קום מדינת ישראל. מכל מה ששמענו נוכחנו לדעת שההתקפה המיטרטית הואת אינה מופנית נגד שכבה מסוימת מבני עמנו הערבי כלל, אלא נגד עמנו הערבי כולו, במטרה למנוע את התעוררותו וחיוק את דתו, במטרה למנוע זקופת קומתו והשמעת קולו הרם בתביעה לזכויותיו החוקיות. אנו קוראים לכל בעלי הרצון הטוב מבני העם היהודי לראות את האמת ה" מסויית מאחורי ההתקפה המשטרית. ה" קפה זאת היא נגד כל האזרחים הערביים כארצנו, והיא המשך למדיניות הריכוי הלאומי ודריסת זכויות האזרחים הערביים. מדיניות אשר נתגלתה כפושטת רגל.

אנו קוראים לעם היהודי, שסבל רדיפות והשפלה משלטונות הדיכוי באירופה, להבין את גרשות האזרחים הערביים אשר חיים ה ערבי שנים תחת משפט צבאי, אשר נוול את אדמותיהם, הורס את כפריהם, שולל לנוע בחופש במולדתם, דרוס יום יום אה ככורם האישי והלאומי.

היות ואנו רואים שההתקפה המשטרית הואת מופנית נגד עמנו הערבי כולו ללא הבדל רע, הקמנו ועדה להדיפת ההתקפה המשטרית, להגנת העצורים, האסירים ו הנולים ואלה שחוסל עליהם צווי התייצבות ואלה המוכים למשפט חפסי הודעה הואת לזייים את רעת הקהל למען שחרורם, לאסוף תרומות למטרה זאת ולעזור למשפחות ש" נשאר ללא תומך ומפרנס.

אנו קוראים לכל האזרחים, ערבים ויהודי דים, להשתתף בפעולה צודקת זאת ואללה יעזור לאדם כל עוד עוזר הוא לאחיו. נני ילי ראש המועצה המקומית כפר יסיף 44- חתימות אחרות

2/6/72

"מהפכה חברתית תחולל בקר רוב בקיבוץ הארצי, כשתתכנס המועצה הארצית של התנועה... הרוב דורש רביזה מקיפה במסחי התקציב השנתי לכל חבר, ההלבשה, הרהיטים, ובע"י קר בבעיות הפעילים בקיבוץ הארצי... תצפית זו רופיעה בהעולם הזה (1076). לפני חודש. כעבור שבוע הגיב עליה על המשמר במאמר של כתב אלמוני, שחתם בשם "ב"ית". הוא הצטיין בסגנון שהיה נדיר אפילו בעתון-הרפס המנוח של השב: "המופקרי העט עטים על הקיבוץ הארצי... למקרא (הרשימה) בהעולם הזה היתה ההר נשה: מוקצה מחמת מאוס... מכיוון שי מופקרי-העט הללו התאמנו לחבר שרדים נמורים עם תחליפי אמת ועלול להימצא מי מבין הקוראים התמימים... בקיצור, האיש הכחיש את הכל.

כעבור שבוע כתב סופר הארץ חביב כנען רשימה על הויכוח בקיבוץ הארצי, אישר למעשה בהרחבה את גילויי העולם הזה. העיר כנען: "לפני זמן מה יצא מ. מ. יערי בפולמוס עם העולם הזה, שנבע כנראה מהעובדה ששבועון זה זוכה לקוראים רבים בקיבוצים הצעירים, כיוון שהוא משקף את עמדתם בבעיה הרטבית, בנינו תופעות שר נות בחיינו, בתביעה לניטראליות ישראל". בינתיים התקיימה המועצה הארצית, ונת ברר כי תצפית — העולם הזה היתה נכונה עד לפסקי האחרון — הויכוח התנהל ב"ד יוק לפי הקו שהורענו עליו, המחלוקת הייתה חריפה והמחנות נערכו כפי שניבאנו (ראה הדינה). למותר להעיר שכל המשמר (שכבר נאלץ פעם להתנצל בפרהסיה על התקפת-זרדון נגדנו) לא מצא לנכון להסתייב מאותה רשימה. אני משאיר את המסקנה ל"מבי מבין הקוראים התמימים" — הינו לחברי משק הקיבוץ הארצי, אשר כתבי על המשמר אינם מעריכים כראוי את רמת האינטליגנציה שלהם.

★★★
ויכוח קטן זה מוכיח עד כמה חשוב לחזור מפעם לפעם לרשימות שהתפרסמו בהעולם הזה, כדי להיחזק איך עמדו במבחן המציאות. לזה, כך קיים העירור תזכיר, המראה את המשך ההשתלשלות של ענינים אשר העולם הזה נתן להם פירסום. ישר ומדור זה מעורר היסוס מסויים.

מכתבים

רחוב ארלוזורוב
לפי דבריים על חיים ארלוזורוב (העולם הזה 1080) לא הבינותו ברוק על מה אתם מתאבלים יותר: על זה שארלוזורוב סולק מחנה השלטון, או על זה שההנהג נפל לדי דויד בן-גוריון.

יצחק רובין, רמת-גן

... עד היום היה ארלוזורוב בשבילי של של רחוב בת-אביב. עתה הוא מוכר לא כאדם חי, כדאי שתמשיכו בכו זה ותראו כי לא כל היסטוריה הציננית היא שרשרת של פלנטיסטר-היהודי-בוקר.

אסתר ברמן, תל-אביב

מעולם לא שמעתי ולא קראתי פרטים מדויקים על ארלוזורוב, כפי שהופיעו בי עתונכם. מכל המאמרים הרעיוניים נואשם מאותו אידאיל מוויף להתאקלם במרחב השמי ולהשתלכ בו. יתכן שאני קצר רואי בנקודה זו, אך מי יודע לו החטיא אותו רוצח את המטרה, לו רער